

Beretning fra en sygehjælper: Aldrig mere 9. april

Af Birgitte Mølgård Andersen

For snart 30 år siden arbejdede jeg på et af landets plejehjem. Jeg var 20 år gammel, og det var dér, jeg mødte ham. Det første indtryk, jeg fik af ham, var en rank og stolt mand, som med et værdigt udseende gik op og ned ad gangen i sine sorte nypudsede støvler. Han havde kridhvidt hår og hænderne foldet på ryggen; klappende en meget bestemt og værdig rytme. Da det gik op for mig, at han var gammel politimand, forstod jeg bedre attituden.

Det viste sig senere, at han under krigen som politibetjent og modstandsmand havde været igennem nogle voldsomme og traumatiske oplevelser, som havde sat sig dybe spor. På nogle tidspunkter, og især om natten, var han nærmest fanget i rædslerne. Lige så nemt som han på grund af sin demens slap det minut, der lige var gået forud, lige så fuldstændig fanget var han i sine oplevelser fra krigen. Han havde ofte nogle forfærdelige mareridt, og jeg har siddet mange nætter på mine vagter og lyttet til hans historier. Han måtte gennemgå traumerne igen og igen, og jeg husker, hvordan han fortalte den ene historie efter den anden meget levende og meget beskrivende, og hvordan jeg mest af alt bare sad og lyttede. Det gav lidt lindring, det hjalp ham igennem, og han slappede lidt mere af. Indtil næste gang...

Det gjorde et stort og dybt indtryk på mig, og i dag mindes jeg den fremmede med en følelse af forbundenhed: med ham, med historien og med de mennesker som var en del af den. Det gik op for mig, hvor væsentligt et øjeblik det var, et møde mellem to generationer. Og det gik op for mig, hvor vigtigt det er, at de her fortællinger får lov at leve på tværs af generationer, ja, på tværs af mennesker i det hele taget.

Jeg fik kort sagt en indsigt i, hvor stor en værdi historiefortællingen har i den direkte kontakt mellem mennesker.

Tilbage til stolen ved politimandens seng. Efter et par timer eller tre går jeg ud og henter et glas vand. Da jeg kommer tilbage, ser han spørgende og undrende på mig. Han kan ikke huske, hvem jeg er - at han har bedt mig om vand, eller at jeg har tilbragt de sidste mange timer i hans selskab midt i oplevelserne fra krigens tid. Men hans budskaber brændte igennem.